

شوک بزرگ انتخاباتی

به مراتب حتی عجیب‌تر از آنچه تصور می‌شد، تایید صلاحیت نشدن علی لاریجانی و اسحاق جهانگیری را بسیاری از هر زاویه‌ای که می‌نگرند نمی‌توانند هضم کنند. وضعیت به گونه‌ای است که آیت‌ا... صادق آملی لاریجانی از اعضای شورای نگهبان که البته برادرش جزو ردصلاحیت شده‌هاست، می‌گوید: «هیچ‌گاه تصمیمات شورا را تا این حد غیرقابل دفاع نیافته‌ام؛ چه در تأیید صلاحیت‌ها و چه در عدم احراز صلاحیت‌ها.» اما در این ماجرا چند مساله و البته نگاه نیز قابل بررسی است.

به گزارش سایت خبری پرسون، امید کاجیان نوشت: ابتدا خبر تایید صلاحیت‌ها از سوی خبرگزاری فارس منتشر شد. اینکه چگونه خبرنگار این خبرگزاری زودتر از وزارت کشور از تایید صلاحیت‌ها خبر می‌دهد، جای تعجب دارد. نشان به آن نشان که وقتی اخبار تایید صلاحیت شده‌ها منتشر شد «روح‌ا... جمعه‌ای»، مشاور وزیر کشور اعلام کرد: تا این لحظه هیچ‌نامه‌ای از سوی شورای نگهبان مبنی بر اعلام اسامی نامزدهای تأیید صلاحیت شده به وزارت کشور ارسال نشده و برخی گمانه‌زنی‌های رسانه‌ها تایید نمی‌شود. اما بعداً مشخص شد که اتفاقاً این خبر درست بوده است؛ نکته‌ای که این پرسش را مطرح می‌سازد که چطور قبل از وزارت کشور باید خبرنگار یک خبرگزاری خاص اصولگرا از ماجرا آگاه باشد و آن را منتشر کند؟

کسی برای تاییدشدن تلاش نمی‌کند

طی دوره‌های گذشته نکته معمول در این‌گونه مواقع، این بوده که کاندیداهای خاص و مشهور ردصلاحیت شده برای تایید شدن، تلاش یا رایزنی می‌کردند و حتی بعضاً بوده در انتخاباتی که حکم حکومتی وضعیت نامزدهایی را تغییر می‌داد، مثل مصطفی معین و محسن مهرعلیزاده در سال ۸۴. رایزنی‌های با شورای نگهبان بعد از عدم احراز صلاحیت نامزدها اگرچه بی‌نتیجه هم می‌بود، ولی به هر حال این رایزنی‌ها و گفت‌وگوها صورت می‌گرفت؛ اتفاقی که در این انتخابات با توجه به نوشته‌ها و اظهارات کاندیداهای مطرح ردصلاحیت شده عکس آن استنباط می‌شود. در حالی که برخی می‌گفتند شاید کسانی چون پزشکیان، لاریجانی و جهانگیری به هر نحوی که شده به انتخابات بازگردند و حتی از نامه حسن روحانی به رهبری برای تجدیدنظر در مورد صلاحیت‌ها خبرهایی منتشر شده و محمد مهاجری، فعال اصولگرا نوشته است که رئیس‌جمهور همچنین به وزیر کشور دستور داده فعلاً از اعلام لیست شورای نگهبان خودداری کند. اما در عمل لیست تأیید صلاحیت‌ها از سوی وزارت کشور منتشر شد.

گفته می‌شود شخص ابراهیم رئیسی نیز برای تأیید صلاحیت برخی رایزنی کرده است و حتی خودش هم در توثیقی می‌نویسد «از دیروز عصر که از نتایج تعیین صلاحیت‌ها مطلع شدم، شاید شماها و خود آقایان هم خبر نداشته باشید، من تماس‌هایی گرفتم و در حال انجام رایزنی‌هایی هستم که صحنه انتخابات، رقابتی‌تر و مشارکتی‌تر شود.» اما علی لاریجانی در بیانیه‌ای معنادار اظهار داشته «... برای رفع مشکلات پیش‌روی ملت، عزمی راسخ داشتم. اما حال آنکه روند انتخابات این‌گونه رقم زده شد، بنده وظیفه خویش را در پیشگاه الهی و ملت عزیز انجام داده‌ام و راضی به رضای الهی هستم...». موضوعی که می‌تواند نوعی اتمام حجت بر این مساله باشد که او قصد بازگشت به انتخابات بعد از ردصلاحیت شدن را ندارد. ظاهراً برخلاف نامه روحانی، اسحاق جهانگیری نیز به دنبال حکم خاصی برای بازگشت به رقابت‌های انتخاباتی نیست. او در بیانیه‌اش گفته است: «به خدا پناه می‌برم و عدم احراز صلاحیت بسیاری از شایستگان را تهدیدی جدی برای مشارکت همگانی و رقابت عادلانه گرایش‌ها و جریان‌های سیاسی به‌ویژه اصلاح‌گرایان می‌دانم.»

او در ادامه از این می‌گوید که «اکنون تکلیف از من ساقط است و پایان فعالیت‌های انتخاباتی خود را اعلام می‌کنم». این یعنی من هم نمی‌خواهم مورد تجدیدنظر قرار بگیرم. مصطفی مولوی از نزدیکان مسعود پزشکیان نیز در واکنش به ردصلاحیت شدن وی اعلام داشت: «چه مبارک سحری بود، چه فرخنده شبی. ضمن تشکر از اقشار مختلف مردم از تمام استان‌ها، شخصیت‌ها و احزاب که لطف و حمایت خود را از آقای دکتر پزشکیان اعلام کرده‌اند، اعلام می‌کنیم که ایشان قصد اعتراض به تصمیم شورای نگهبان را نداشته و هیچ‌گونه رایزنی جهت احراز صلاحیت خود نکرده و نخواهد کرد؛ چون اعتراض به تصمیم گرفته شده موثر نیست.»

ردصلاحیت احمدی‌نژاد در محاق رفت

در حالی که پیش از این، حتی عده‌ای از هواداران احمدی‌نژاد خوش‌بینانه از تأیید صلاحیت او بنابه مصالح و برای مشارکت مردم سخن می‌گفتند و البته گروه بیشتری منتظر واکنش‌های جنجالی او و طرفدارانش بعد از رد صلاحیتش بودند- کسی که گفته بود اگر من را رد کنند، در انتخابات نه شرکت می‌کنم و نه آن را تایید خواهم کرد- با ردصلاحیت لاریجانی و جهانگیری و... عملاً فضا را کاملاً متفاوت با پیش‌بینی‌ها دیدند. احتمالاً که اگر ردصلاحیت احمدی‌نژاد در کنار تأیید صلاحیت چهره‌هایی مانند جهانگیری و لاریجانی و ... صورت می‌گرفت، شاهد جوی به مراتب تندتر و خاص‌تری میان احمدی‌نژادی‌ها با بدنه ساختار کشور بودیم، اما اساساً اکنون با ردصلاحیت جهانگیری و لاریجانی جو به سمت و سوی دیگری رفت و به نوعی ضربه‌گیر غوغای احمدی‌نژاد در بعد از ردصلاحیتش شد. با این حال کسی مانند احمد علی‌رضاییگی، نماینده تبریز در مجلس در نطق خود ضمن انتقاد از رد احمدی‌نژاد، ادعا کرده منزل احمدی‌نژاد در چند روز اخیر محاصره شده است. البته ناگفته نماند وجه تفاوت او با سایر ردصلاحیت‌شدگان این است که گفته بود «در آن صورت در انتخابات شرکت نمی‌کنم»؛ اما جهانگیری و لاریجانی، در بیانیه‌هایشان از مشارکت در انتخابات سخن رانده‌اند.

ردصلاحیت برای مجلس تایید برای ریاست جمهوری؟

از عجایب داستان در نتایج تایید صلاحیت‌ها اما تایید محسن مهرعلیزاده به عنوان تنها کاندیدای نصفه و نیمه اصلاح‌طلب و رئیس فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای است. وی از نامزدان انتخابات مجلس شورای اسلامی ۱۳۹۴ بوده که صلاحیتش توسط شورای نگهبان تایید نشده است. اما از قرار معلوم از میان بقیه رد صلاحیت‌شدگان، این بار برای ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ تایید شده است(!) و این اساسا معادلات و محاسبات نحوه احراز صلاحیت‌ها را با پرسش‌هایی روبه رو می‌سازد.

دو تحلیل درباره توئیت رئیسی

توئیت رئیسی درباره تلاش برای اینکه در حال رایزنی است تا انتخابات، مشارکتی‌تر باشد و شنیده‌ها برای سعی او در تاییدشدن علی لاریجانی نیز می‌تواند تحلیل‌های مختلفی داشته باشد، از سویی رئیسی قطعا در این شرایط باید به دنبال یک بازنده جدی در انتخابات در رقابت با خود باشد. از سویی دیگر اما این نوع تایید صلاحیت، اکنون به وجهه و اعتبار شخص رئیسی نیز می‌تواند آسیب به همراه داشته باشد. این موضوعی نیست که قطعا رئیسی آن را مناسب خود بداند؛ به ویژه اینکه پیشتر نامه ۲۲۰ نماینده مجلس و درخواست از او برای حضور در انتخابات باعث به وجود آمدن سوال‌های زیادی شده بود.

آچمز جریان اصلاح‌طلب

در این میان اگرچه اکنون نامزدهای اصلاح‌طلب جز محسن مهرعلیزاده، که کمتر کسی به او فکر می‌کند همگی رد شده‌اند و اساسا این موضوع جریان چپ را آچمز کرده است، اما از سویی دیگر این جریان به خاطر این اتفاق باید بسیار خوشحال باشد. این خوشحالی از دو بابت است؛ نخست اینکه با توجه به عدم مشارکت احتمالی مردمی که پیشتر از هراس کاندیداهای تندرو و اصولگرا به اصلاح‌طلبان رای می‌دادند، در این انتخابات، اصلاح‌طلبان شکست‌خورده به شمار می‌آیند، اما آنها اکنون تا حدودی می‌توانند، دلیل شکست خود را باقی نماندن کاندیدایی برای رقابت معرفی کنند.

توجه: مطلب مندرج صرفا دیدگاه نویسنده است و رسانه پرسون در قبال آن هیچ موضعی ندارد.

منبع: آرمان ملی